

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2003/1 (Siyasî Parti Kapatma)

Karar Sayısı:2011/1

Karar Günü:24.2.2011

R.G. Tarih-Sayı:12.03.2011-27872

DAVACI : Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

DAVALI : Demokratik Halk Partisi

DAVANIN KONUSU : Davalı Partinin Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı eylemleri nedeniyle Anayasa'nın 69. maddesinin altıncı fıkrası ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 101. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve 103. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca temelli kapatılmasına; Partinin kapatılmasına beyan ve faaliyetleriyle neden olanların Anayasa'nın 69. maddesinin dokuzuncu fıkrası ve 2820 sayılı Kanun'un 95. maddesi uyarınca temelli kapatılmaya ilişkin kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından itibaren beş yıl süreyle bir başka siyasi partinin kurucusu, yöneticisi, deneticisi ve üyesi olamayacaklarına karar verilmesi istemidir.

I- DAVA

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 13.03.2003 gün ve SP.94 Hz.2003/1 sayılı iddianameyle, 24.10.1997 tarihinde Demokratik Halk Partisi adıyla tüzel kişilik kazanan davalı siyasi partinin gerçekte teşkilat kurmadığı bazı il ve ilçelerde teşkilat kurmuş gibi yazılı beyanda bulunduğu, Yüksek Seçim Kurulu'nu yanılttığı, bu suretle 1999 ve 2002 yılında yapılan seçimlere katıldığı, alışkanlık haline getirilen bu eylemlerin Demokratik Cumhuriyet, eşitlik ve hukuk devleti ilkesine aykırılık oluşturduğu iddiasıyla Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı olduğu ileri sürülen bu eylemlerinden dolayı davalı Partinin 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 101. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 103. maddesinin ikinci fıkrası ve Anayasa'nın 69. maddesinin altıncı fıkrası uyarınca temelli kapatılmasına;

29.4.2003 tarihli Ek İddianameyle ise, davalı Partinin Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasına ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 78., 80., 81., 82. ve 90. maddelerine aykırı eylemlerde bulunduğu iddiasıyla yukarıdaki sevk maddeleri uyarınca temelli kapatılmasına; Partinin kapatılmasına beyan ve faaliyetleriyle neden olanların Anayasa'nın 69. maddesinin dokuzuncu fıkrasıyla 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 95. maddesi uyarınca, temelli kapatılmaya ilişkin kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından itibaren beş yıl süreyle bir başka siyasi partinin kurucusu, yöneticisi, deneticisi ve üyesi olamayacaklarına,

karar verilmesini iddia ve talep etmiştir.

II- DEĞERLENDİRME

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Demokratik Halk Partisi'nin kapatılmasına karar verilmesi istemli iddianamesi ve ekleri, konuya ilişkin rapor, ilgili Anayasa ve yasa kuralları okundu, gereği görüşülüp düşünüldü:

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 13.03.2003 gün ve SP.94 Hz.2003/1 sayılı iddianamesiyle davalı Partinin 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 101. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 103. maddesinin ikinci fıkrası ve Anayasa'nın 69. maddesinin altıncı

fıkrası uyarınca temelli kapatılması istemiyle dava açıldıktan sonra, bu kez 29.4.2003 tarihli Ek İddianamede belirtilen eylemleri nedeniyle de davalı Parti'nin Anayasa'nın 68. maddesinin dördüncü fıkrasına ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 78., 80., 81., 82. ve 90. maddeleri uyarınca temelli kapatılmasına karar verilmesi istenilmiştir.

Kapatma davası devam ederken Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığından alınan 23.11.2005 günlü, SP-2005/389 sayılı yazı ile davalı Partinin, 19.11.2005 tarihinde gerçekleştirilen olağanüstü büyük kongrede kapanma kararı aldığı belirtilerek buna ilişkin karar gönderilmiştir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 108. maddesinde '*Bir siyasi partinin kapatılması için dava açıldıktan sonra o partinin yetkili organı tarafından verilen kapatma kararı, Anayasa Mahkemesinde açılmış bulunan kapatma davasının yürütülmesine ve kapatma kararı verilmesi halinde doğacak hukuki sonuçlara hükmedilmesine engel değildir.*' hükmü yer aldığından, Parti'nin kapanma kararının görülmekte olan davaya etkisi olmamıştır.

Anayasa Mahkemesi, 17.2.2010 günlü toplantıda, 'bakılmakta olan davada uygulanacak olan 22.4.1983 günlü, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 108. maddesi, Anayasa'nın 68. ve 69. maddelerine aykırı görüldüğünden, Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesi uyarınca esas hakkında bir karar verilmek üzere davanın geri bırakılmasına' karar vermiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin 8.12.2010 günlü toplantısında 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 108. maddesinin iptaline karar verilmiştir. Anılan 8.12.2010 günlü, Esas: 2010/17 ve Karar: 2010/112 sayılı iptal kararı, 5.2.2010 günlü, 27837 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandığından, kapanma kararı alan davalı Parti hakkında açılan kapatma davasının devam ettirilmesinin yasal dayanağı kalmamıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın düşürülmesine karar verilmesi gerekir.

III- SONUÇ

A- 7.5.2010 günlü, 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmadan, Mahkeme'nin çalışıp çalışamayacağına ilişkin ön meselenin incelenmesi sonucunda; Mahkeme'nin çalışmasına bir engel bulunmadığına, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Zehra Ayla PERKTAŞ ile Celal Mümtaz AKINCI'nın, gerekçesi 2010/68 esas sayılı dosyada belirtilen karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

B- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın, Demokratik Halk Partisi'nin kapatılması istemine ilişkin 13.3.2003 günlü, SP. 94 Hz. 2003/1 sayılı İddianamesi ve ekleri, 29.4.2003 günlü, SP. 94. Hz 2003/1 sayılı Ek İddianamesi ve ekleri, konuya ilişkin rapor, dosyadaki diğer belgeler, ilgili Anayasa ve yasa kuralları incelendi, gereği görüşülüp düşünüldü;

1- Demokratik Halk Partisi'nin kapatılması istemiyle açılan davanın, 2820 sayılı Kanun'un 108. maddesinin iptal edilmesi nedeniyle DÜŞMESİNE, OYBİRLİĞİYLE,

2- Gereği için karar örneğinin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmesine, OYBİRLİĞİYLE,

24.2.2011 gününde karar verildi.

Esas Sayısı:2003/1 (Siyasî Parti Kapatma)

Karar Sayısı:2011/1

Başkan

Haşim KILIÇ

Başkanvekili

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

Fettah OTO

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye

Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Alparslan ALTAN

Üye

Burhan ÜSTÜN

Üye

Engin YILDIRIM

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Erdal TERCAN